

Stichting Varend Erfgoed Kolhorn

secretariaat: Sportstraat 2, 1767 CE Kolhorn
telefoon: 0651535273, e-mail: kh44@live.nl, internet: www.KH44.nl
IBAN: NL47 INGB 0005 3850 99, KvK: 37093422

Nieuwsbrief nr. 47

13 december 2023

Beste donateurs en andere lezers die de KH44 een warm hart toedragen!

Van de Voorzitter – Frans Schepers

Op zaterdag 2 december 2023 is de jol uit het water getakeld. Dan is het de hoogste tijd om de nieuwsbrief samen te stellen en onze trouwe fans op de hoogte te stellen van wat er de afgelopen tijd is gebeurd.

Er is hard gewerkt door de vrijwilligers van de jol. Naast de rondvaarten en het deelnemen aan evenementen werd er gebouwd aan de winterstalling! Ofwel tijdens de bouw bleef de winkel open. Er werd veelvuldig een beroep gedaan op de vrijwilligers en er werden zelfs extra vrijwilligers gezocht (en gevonden!) om met name de bouw van de winterstalling door te laten gaan.

Op deze plek wil ik alvast het niet te stoppen enthousiasme van onze secretaris Jan Stam noemen. Naast de keurige planning tijdens de bouw, heeft Jan zich erg ingezet om te komen tot een goed ontwerp van de winterstalling. De spanten heeft hij, samen met André Schilder, gemaakt en Jan heeft daarnaast al zijn kennis die hij heeft vergaard door onder meer zijn werk bij de Monumentenwacht Noord-Holland in ons gebouw gebruikt. Ook zorgde hij via zijn connecties voor het juiste gereedschap. Zo konden we een gatenfrees lenen van Bouwadviesbureau Ed Kueter om de gaten van pen-in-gat-verbindingen te maken.

Door de aandacht voor de bouw van de winterstalling lijken we ook wat extraatjes te ontvangen. Zo schenkt de Rotary Wieringerland ons een hogedrukreiniger en worden er ons leuke spullen toegezegd. Een daarvan is een oud zeil van een vissersschip uit Kolhorn.

We hebben ook wel zorgen. De verzekeringspremie voor de jol lijkt wel te ontploffen. Samen met onze Wieringer varend erfgoed vrienden zoeken we naar een oplossing, maar die lijkt nog niet erg in zicht...

Al met al is er genoeg te lezen in deze nieuwsbrief.

Winterstalling

De afgelopen nieuwsbrieven hebben we veel over de komst van onze winterstalling geschreven. En nu staat hij er! De firma K_Dekker uit Warmenhuizen heeft deze zomer de fundatie aangelegd en nadat het werd opgeleverd hebben vrijwilligers, onder aanvoering van onze secretaris – Jan Stam – het gebouw neergezet.

Jan Stam heeft, samen met donateur Andre Schilder, in de zomer eerst de spanten en

gordingen gemaakt, zodat er een soort van bouwpakket van de winterstalling ontstond. Ook worden ondertussen in de schuur van Ferdinand Molenkamp en Tessa Douma aan de Oostermiddenmeerweg in de Wieringermeer de houten planken voor de wanden en topgevels zwart gemaakt. De ruimte mogen we voor niets gebruiken. Job Kooijman van Kooijman – Schilders – Kolhorn geeft ons hiervoor qua verf (olie) en het aanbrengen ervan. Naast onze eigen vrijwilligers schilderen hier ook Bart Wassenaar en Wladimir Schepers.

Aannemersbedrijf K_Dekker laat op 12 juni de eerste paal slaan en levert op 21 juli een keurige fundatie op. Het hekwerk, draglineschotten, rijplaten, container en bouwkeet laat K_Dekker staan of liggen: we mogen daar een aantal weken gebruik van maken.

De bouwplaats op 26 juli. De spanten worden opgericht. De vrachtwagen van de firma Kuijper is een onmisbaar hulpmiddel. Voor 'het plaatje' is de jol – waar we het voor doen – op de achtergrond afgemeerd.

Na het vertrek van K_Dekker worden de spanten op de bouwlocatie in elkaar gezet. Op 26 juli komt Nico Kuijper, van de firma N. Kuijper & Zn uit Barsingerhorn, met zijn vrachtwagen voorzien van een kraan en zet daarmee de spanten overeind. Ook de gordingen worden op hun plaats gelegd. Aan het eind van de dag is het 'bouwpakket' in elkaar gezet en kan de vlag in top. De vrijwilligers drinken een biertje op de goede afloop. De volgende dag halen we zelfs de Schager Courant!

De eerste en tweede steen gelegd door Ceryl Emmaneel, Jan Stam stelt het profiel.

Ook wordt op die volgende dag de eerste steen gelegd door Ceryl Emmaneel. De negenlaags borstwering metselt Ceryl in twee dagen, geheel vrijwillig! En dat onder een zeltje vanwege de regen, want het weer zit niet mee.

Van onze burens mogen we een mooie steiger gebruiken. We leggen daarmee de dakplaten op het gebouw en later spijkeren we de wanden dicht met gepotdekselde douglas delen. De topgevels betimmeren we met staande vellingdelen. Alles wordt gespijkerd met gesmede spijkers, zodat het gebouw een authentieke uitstraling krijgt.

Op 15 augustus worden de dakpannen gelegd, het

gebouw wordt meer en meer wind en waterdicht, want in tegenstelling wat je verwacht in juli en augustus, hebben we veel last van regen en wind. De nokvorsten worden er op gemetseld door Peter Wit. Ook Peter doet dit vrijwillig. De authentiek lijkende dakpannen kunnen we betalen dankzij de gulle gaven tijdens de door ons georganiseerde dakpannenactie. Overigens worden de winnaars van de luxe rondvaart bij de opening van het gebouw bekend gemaakt.

De grote deuren worden met de kraan van de dakdekker in hun hengen gehangen. De deuren zijn gemaakt door Andre Schilder en zijn prachtig geworden! De twee deuren sluiten een gat van ruim 4 bij 4 meter in het gebouw af. Hier moet straks de jol door heen.

Op een zaterdag komt Hans Bijlsma in zijn vrije tijd met zijn minikraantje langs om de waterleiding en elektriciteitskabel in te graven. Weer een klus plat!

Op 14 oktober wordt de door onze penningmeester Maarten Visser ontworpen en door Kistemaker Staalbouw Kolhorn gebouwde portaalkraan gebracht.

De portaalkraan wordt geplaatst.

Kees Visser, van de Kolhornerkade, mocht van zijn werkgever Jos Blom 'even' een telekraan lenen en zette de portaalkraan voor de schuur.

Ondertussen wordt er binnen in de loods hard gewerkt om hem af te krijgen. De bergruimte annex kantine wordt gemaakt. De elektrische installatie wordt aangelegd.

En dan is het 2 december 2023. De winterstalling is leeg, er staan bokken klaar en het is goed, iets vriezend weer. De jol kan naar binnen. De steiger wordt verwijderd. Dertien vrijwilligers zijn aanwezig om dit mooie moment mee te maken. De stropen worden op de bodem van de invaargoot gelegd. De jol wordt achterstevoren boven de stropen in de vaargoot gevaren. Daarna wordt de mast gestreken.

Vervolgens wordt de portaalkraan boven de jol gereden en worden de stropen in de kettingtakels gehaakt. Vier man beginnen aan de vier kettingtakels te trekken: eerst komen de stropen strak te staan, en vervolgens wordt de jol geleidelijk uit het water gehesen.

Als de jol hoog genoeg is opgetakeld willen we haar richting loods rijden. Gaat dit lukken met alleen mankracht? Het lukt. Vier man duwen de portaalkraan waarin de jol hangt en het geheel komt in beweging. Ons project is geslaagd! Eerst wordt het onderwater achterschip schoon-geborsteld. Een geleende hogedrukreiniger helpt daarbij. Vervolgens wordt de jol een stukje verder geduwd en wordt het voorschip gereinigd. Als laatste gaat de jol de schuur in en wordt zij op bokken gezet. Als herinnering maakt Margreet Schepers een foto voor de jol en schuur met alle vrijwilligers er op. We drinken koffie met taart en bespreken een en ander na. Het is fantastisch verlopen...

Woensdag na de droogzetting besteedt de Schager Courant er aandacht aan in een pagina vullend artikel, waarbij de jol zelfs op de voorpagina van de Schager Courant komt te staan. Het betreffende artikel wordt in zijn geheel in deze nieuwsbrief opgenomen.

In een volgende nieuwsbrief zullen we een fotocollage plaatsen van de verschillende bouwfasen. In het voorjaar gaan we het gebouw feestelijk openen.

André Schilder bij 'zijn' deuren. Hij geeft een pluim voor de door Wladimir Schepers gemaakte handgrepen.

De ansjovisjol in de winterstalling.

FOTO MARC MOUSSAULT

Werken aan de KH44. Links Frans Schepers, rechts Arie Boontjes.

FOTO MARC MOUSSAULT

ANSJOVISJOL Een chique winterstalling voor historisch vissersscheepje

Een botenloods als een godshuis

Geen gemedder meer met dekzeilen en ander ongerief om de ansjovisjol KH44 buiten op een werf te laten overwinteren. In plaats daarvan gleed het historische scheepje zaterdag via een portaallift op wielen in een splinternieuwe loods aan de oostkant van het dorp.

Winnie van Galen

Kolhorn ■ Dit memorabele moment werd door de Stichting Varend Erfgoed Kolhorn stilgehouden. Voorzitter Frans Schepers wilde geen pottenkijkers in het geval de exercitie onverhoopt anders zou verlopen dan gewenst. Maar het ging allemaal gesmeerd. Nadat de 3,5 ton wegende jol met vier takels uit het water was getild stond hij binnen een kwartier in de loods.

Een bijzonder moment in de geschiedenis van het uit 1899 daterende ijzeren scheepje dat tot dan toe altijd in de buitenlucht heeft moeten overwinteren. Weliswaar in zijn latere leven afgedekt met zeilen tegen barre invloeden, maar niet echt comfortabel voor de vrijwilligers van de stichting.

In tegenstelling tot voorheen is het onderhoud vanaf heden in alle rust binnen uit te voeren. Op de werf in De Haukes dan wel ergens anders verliep dat altijd op een hol en een draf, op een of meerdere zaterdagmiddagen vlak voordat het scheepje weer het water inging. Een hoop gesleep met spullen bovendien die bij de voorzitter achter zijn huis waren opgeslagen. De hele santenkraam krijgt nu een plek in de loods, overzichtelijk en gemakkelijk.

Twintig jaar geleden

De eerste plannen voor een botenloods dateren van ruim twintig jaar geleden. De stichting liet toen zijn oog vallen op een plek in de nabijheid van bistro De Eglantier waar omheen het uitbreidingswijkje Nieuw Kolhorn is gebouwd. Vanwege de kosten werd dat idee losgelaten, vertelt Schepers in een verwarmde ruimte van de botenloods.

Het vizier werd vervolgens ge-

De KH44 in de portaallift.

FOTO MARGREET SCHEPERS

De vrijwilligers van de Stichting Varend Erfgoed Kolhorn. Staand vlnr: Ruud Beers, Rob Leeflang, Gerard Kistemaker, André Schilder, Siem Klay (Callantssoog), Hannes Oostenbruggen, Jan Stam, Maarten Visser, Frans Schepers en Wladimir Schepers (Den Helder). Gehurkt vlnr: Arie Boontjes (Schagerbrug), Dirk Beekvelt (Alkmaar) en René Douma (Wieringerwerf). FOTO AANGELEVERD

richt op een locatie nabij restaurant De Rode Leeuw maar omwille van de vaarveiligheid kregen ze hiervoor geen permissie. Uiteindelijk vonden ze een plek bij camperplaats 't Groentje aan het eind van De Strook. Daar mogen ze in ieder geval dertig jaar blijven zitten. Tegen die tijd moet opnieuw wor-

den beoordeeld of ze de grond in bruikleen krijgen. De bouw van de loods startte in de zomer en is grotendeels door vrijwilligers uitgevoerd. De kosten, 240.000 euro, zijn voor het leeuwendeel via subsidies verkregen. Onder andere via de gemeente Hollands Kroon, de stichting Oud

Kolhorn en honderdduizend euro via Leader: een Europees fonds voor de ontwikkeling van projecten op het platteland. Daarover heeft Schepers nog een interessant verhaal te vertellen. Tijdens een van de vaartochten met de KH44 zat een gezelschap vrouwen aan boord die in relatie staan

„Via Facebook kreeg ik een jaloerse reactie van een andere partij met een historisch scheepje

tot de familie Sneekes, het loonbedrijf uit Schagerbrug. „Een van de Sneekesvrouwen zit in de commissie die die Leader subsidies beoordeelt. Ik kan het niet hard maken, maar ik denk dat die vaartocht zeker niet ons nadeel heeft uitgewerkt.”

Het hoeft geen vermelding. Schepers en de zijnen zijn enorm trots dat die botenloods er is gekomen. Voor zover bekend zijn ze de enigen die in deze luxe positie verkeren: „Via Facebook kreeg ik een jaloerse reactie van een andere partij met een historisch vissersscheepje.”

Turfschuurachtig

Bij het ontwerp van de botenloods is rekening gehouden met de aanblik van Kolhorn. In dit verband spreekt Schepers van een beetje een Turfschuurachtig karakter, het museum aan de Westfriesdijk in Kolhorn. De botenloods pal langs het Kolhornerdiep oogt met een hoogte van zeven meter indrukwekkend.

Wie vanuit Middenmeer Kolhorn nadert kan niet om de zwartgeverfde loods heen. Het is een nieuw landmark in de skyline van het voormalige vissersdorp aan de Zuiderzee. Van een bewoner aan de overkant van het water kreeg Schepers de opmerking: „Zet er nog een toren op en het lijkt net een kerk.” In het voorjaar komt er nog een officieel moment voor de inhuldiging van de botenloods. Tegen die tijd is ook duidelijk welke inwoners uit Kolhorn die de antiek aandoende dakpannen hebben gesponsord via een verloting worden getraakteerd op een vaartocht met de jol in de omgeving van Kolhorn.

Andijk

Tijdens het Pinksterweekend doet de ansjovisjol KH44 weer mee met de zeilwedstrijden voor jollen georganiseerd door de watersportvereniging te Andijk. Hannes Oostenbruggen, Frans Schepers en Jan Stam vormen de bemanning. Hannes en Frans varen op vrijdagmiddag de jol naar Medemblik, waar Jan zich, na zijn werk, bij hen voegt. Gedrieën varen ze naar Andijk. Zaterdag zijn er wedstrijden waar de jol in de achterste regionen beland, dan wel laatste wordt. De combinatie van een zware jol en vlasdoekzeilen maken van het schip geen snelheidsmonster. Op zondag gaan we jonen vissen, en ook daar scoort de jol niet hoog. De jonen hebben we zo, maar onze snelheid tussen het oppikken is te laag.

We kijken wel terug op een geslaagd weekend. Dit komt mede doordat in Andijk alles tot in de puntjes wordt geregeld en gezelligheid troef is.

De KH44 afgemeerd in de haven van Andijk. Jan Stam en Hannes Oostenbruggen staan aan boord. Op de kade medejollenzailers.

Sail Den Helder 2023

Onze nietige jol tussen de grote windjammers in de haven van Den Helder. Foto Gea Dijkstra.

Tijdens Sail Den Helder is de jol op woensdag 28 juni naar Den Oever gevaren voor de pre-sail van het zeilend varend erfgoed. We werken hierbij samen met het varend erfgoed in Den Oever en Den Helder. Het betreft de Havenboet, het skuutje WR60, de Wieringer aken WR173 en WR4 alsmede de Helderse botter HD2. Op donderdag is de jol met een drietal passagiers over de Waddenzee naar Den Helder gevaren. Helaas waren de weergoden ons niet helemaal goed gezind qua zicht en regen.

Op de vrijdag, zaterdag en zondag heeft de jol rondvaarten door de haven van Den Helder gemaakt langs de vele traditionele zeilschepen en windjammers. Al met al hebben we hiermee de kas van de jol weer flink kunnen spekken.

Visserijweek 2023

We zouden het bijna vergeten, maar de jol heeft ook nog meegedaan aan de Strontweek en wel het onderdeel Visserij. De bemanning bestond dit jaar uit Arie Boontjes, Hannes Oostenbruggen, Frans Schepers en Jan Stam.

De jol vertrekt naar zee om te gaan vissen. Foto Jan Koopman.

Het werd voor de jol een topweek! Uiteindelijk werd de ansjovisjol KH44 vierde in het zogenaamde brijlepelklassement. De jol is tijdens al haar deelnames sinds 2000 niet zo hoog geëindigd.

Hogedrukreiniger

Bij het droogzetten van de jol gebruiken we een geleende hogedrukreiniger. Om het onderwaterschip van de jol goed te reinigen heb je zo'n apparaat echt nodig. We hebben een aanvraag gedaan bij de Rotary Wieringerland en onze aanvraag is gehonoreerd! Volgende keer spuiten we de jol schoon met onze eigen hogedrukreiniger, die dan ook nog eens veel krachtiger is dan het geleende apparaat.

Accu

Eind september merkt Jan Stam dat de motor van de jol niet wil starten vanwege een lege accu. Nou zou dat kunnen, door de overmatige regenval in september slaat de lenspomp van de jol regelmatig aan om de jol leeg te pompen en die lenspomp gebruikt dezelfde accu. Jan neemt de accu mee naar huis en laadt hem op.

Een week later ondervindt Frans Schepers hetzelfde. De motor wil niet starten. Frans probeert de motor nog aan te slingeren, maar dat lukt niet. Jan Stam gebeld en Jan slingeren, Frans tegelijkertijd de motor starten en de kleppenlichters bedienen en warempel, de motor van de jol slaat aan. Gelukkig maar, want er staat een vaartje in de agenda. Natuurlijk is de jol een zeilboot, en is er ook een kloet (vaarboom) aan boord, maar de motor is toch wel een welkome aanvulling op bepaalde momenten.

De nieuwe accu.

Het is ons duidelijk dat de 10 jaar oude accu zijn tijd heeft gehad, hij moet worden vervangen door een nieuwe. Toevalligerwijs is het ook tijd om te bunkeren, dus we varen naar Watersport Kolhorn om de nodige diesel te tanken. Christiaan Schouten helpt ons en geeft aan dat hij ook accu's kan leveren.

De volgende (zondag!)ochtend om 11 uur staat er een nieuwe accu in de jol. Een niet zomaar een accu: een heuse spiraalaccu welke meer stroom kan leveren tijdens het starten en ook beter bestand is tegen diepe ontlading. Daarnaast hoeft hij in de winter niet door een druppellader op spanning te worden gehouden. We zijn er blij mee.

En de kosten voor deze service...? Geheel gratis. Christiaan sponsort ons de nieuwe accu! Grote Klasse!

Voorbereiden op de winter

Voor de winter vervangen wij altijd de olie van de motor van de jol. We wachten dan op een rustige dag met droog weer. Dit jaar werd het donderdag 16 november. Eerst varen we een stuk met de jol om de motor, en dus de olie, warm te laten worden. Daarna strijken we de mast en varen onder de Waardpolderbrug (Gele brug) door naar de sponsor van de olie en het filter: Autobedrijf Strijder. De spullen staan

De jol gemeerd nabij Autobedrijf Strijder.

al klaar. Met de vacuümpomp zuigen we de warme (en dus dunne) olie uit de motor. Het laatste beetje tappen we af. We vervangen het filter, waarbij er goed voor wordt gezorgd dat er geen olie in het milieu komt. Daarna kan de nieuwe olie er weer in. Louris bestelt altijd speciale oldtimer motorolie voor ons bijna 50 jaar oude dieseltje, daar mag geen moderne synthetische olie in.

Het is fijn dat we ter plekke de zaken mogen regelen. We kunnen de oude olie en het filter weer inleveren en mogen ook gebruik maken van specifiek gereedschap. Daarnaast krijgen we nog een jerrycan koelvloeistof mee. Later zullen we, voordat de jol uit het water gaat, hier mee de motor vullen zodat de motor in de winter niet bevroest.

We varen weer terug naar onze vaste ligplaats, maar gaan eerst nog even langs bij Watersport Kolhorn om de dieseltank af te toppen. Ook voor de winter. Met een volle dieseltank is er minder kans op condensatie in de tank. Condensatie kan leiden tot water in de brandstof en dat vindt de motor weer niet fijn. Er gaat ruim 10 liter in de tank. Met een grote lach sponsort Christiaan Schouten ons dit ook!

De garage van Autobedrijf Strijder.

Huik

In de vorige nieuwsbrief werd al vermeld dat we een nieuwe huik nodig hadden voor de bescherming van het grootzeil als we voor de kant liggen.

Door wat lichamelijke ongemakken van onze zeilmaker Hans van Wijk heeft het maken van de huik iets langer geduurd dan dat we gewend zijn van Hans. Op dit moment is de huik wel klaar, maar nog niet in ons bezit.

Op de linkerfoto ligt de huik uitgelegd op straat. Je ziet zo goed het model. Het deel aan de onderkant van de foto komt rond de mast. De huik is bij elkaar toch wel 5 meter lang. Op de rechterfoto enkele details. Let op hoe netjes Hans werkt. De naden zijn met de hand gestikt en ook de motgaten (de ronde ogen) worden door hem zelf gemaakt.

Even aandacht voor onze sponsors:

Autobedrijf Strijder Kolhorn

De Wit Drankenhandel Texel

Restaurant 't Anker Kolhorn

Watersport Kolhorn

VOF Kuijper & zoon Barsingerhorn

Schermer Installatietechniek BV Zwaag

Martien Jimmink Kolhorn

Jimmink Kolhorn BV Barsingerhorn

Rotary Wieringerland

Van de penningmeester – Maarten Visser

De jol is netjes verzekerd. Dit houdt in dat het schip verzekerd is, maar ook de passagiers die met ons meevaren. Wij betalen daarvoor een forse premie, welke helaas dit jaar bijna verdubbeld is. Dit viel ons even zwaar tegen. Onze verzekeraar gaf enkele grote ongelukken de afgelopen jaren hiervan de schuld. Wij hebben gezocht naar een alternatief, maar helaas konden we geen goedkopere verzekering vinden.

Daarnaast hebben we natuurlijk een prachtige loods gekregen, maar ook deze moet worden verzekerd, niet alleen tegen brand, maar ook tegen aansprakelijkheid als wij gasten ontvangen. Wij hebben dit ook geregeld, maar dat kost wel geld...

We hadden ook een meevaller: vanuit de gemeente Hollands Kroon kregen we een subsidie voor de exploitatie en instandhouding van het varen met onze jol. Deze is ook voor 2024 toegezegd!

We proberen met vaartjes met de jol uit de kosten te komen, maar dat lukt ons niet. Daarom zijn we ook afhankelijk van donaties en schenkingen.

Donaties

Veel donateurs hebben hun jaarlijkse bijdrage voor 2023 al voldaan. Waarvoor onze Hartelijke Dank! Bij een aantal donateurs is dit er nog niet van gekomen. Zij zullen hier apart aan worden herinnerd.

Als donateur ontvangt u twee maal per jaar deze nieuwsbrief en mag u, samen met uw huisgenoten, gratis mag meevaren op de zondagmiddagtochten. (Wel tijdig reserveren.) De jol is vanaf begin mei 2024 weer in de vaart.

Daarnaast kunt u de jol boeken voor een bedrijfs- of familie-uitje.

Extra donatie – culturele ANBI

Indien u een grotere donatie overweegt, bijvoorbeeld ten bate van de bouw van onze winterstalling, dan adviseer ik u om contact met ons op te nemen. De Stichting Varend Erfgoed Kolhorn is een culturele ANBI, waardoor uw gift aantrekkelijk kan worden afgetrokken bij uw belastingaangifte. Dit geldt zowel voor particuliere als bedrijfsmatige schenkingen.

Verspreiding Nieuwsbrief

Deze nieuwsbrief wordt naar u verstuurd via e-mail of per post. Mocht u de nieuwsbrief anders willen ontvangen dat kunt u dit opgeven door een e-mail te sturen naar kh44@live.nl onder vermelding van uw naam en (e-mail-)adres. Bellen mag natuurlijk ook: 06 51 53 52 73.